

Seat No.	
----------	--

Set P

B.A. (Semester - V) (Old) (CGPA) Examination March/April-2019
Sanskrit (Special Paper – IX)
 धर्मशास्त्र

Day & Date: Wednesday, 10-04-2019
 Time: 08:30 AM To 11:00 AM

Max. Marks: 70

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 2) सर्व प्रश्नांची उत्तरे एकाच उत्तर पत्रिकेत लिहावीत.

प्र.1 योग्य पर्याय चित्वा वाक्य पुनर्लिखत।
 योग्य पर्याय निवडून वाक्य पुन्हा लिहा.

14

1. वेद पारंगत ब्राह्मणास दिलेले दान ——— फल देते.
 अ) दुष्पट
 ब) एकपट
 क) अनंत
 ड) काहीच नाही
2. ——— राजाला विनयामुळे राज्य मिळाले.
 अ) अशोक
 ब) नहुष
 क) पृथु
 ड) वेन
3. दुर्गाचे एकूण ——— प्रकार आहेत.
 अ) 5
 ब) 7
 क) 8
 ड) 6
4. ——— कामज व्यसन आहे.
 अ) साहस
 ब) दोष
 क) मृगया
 ड) असूया
5. राजाने ——— ध्यान करावे.
 अ) काकवत्
 ब) सिंहवत्
 क) वृकवत्
 ड) बकवत्
6. क्रोधज व्यसने ——— आहेत.
 अ) 8
 ब) 6
 क) 9
 ड) 12
7. दंडाकृती रचना असणाऱ्या व्युहास ——— व्यूह असे म्हणतात.
 अ) गरुड
 ब) शकट
 क) दंड
 ड) वराह
8. राजाने ——— संपन्न प्रदेशात वसवावी.
 अ) गावे
 ब) किल्ले
 क) राज्य
 ड) राजधानी
9. मनु हा एक ——— होता.
 अ) संन्यासी
 ब) राजा
 क) मंत्री
 ड) ब्राह्मण
10. दान ——— पाहून करावे.
 अ) गुण
 ब) श्रेष्ठपण
 क) व्यक्ती
 ड) पात्रता

11. सचिवांची संख्या ----- असावी.
 अ) 13
 क) 12
 ब) 8
 ड) 6
12. सूर्याचा ----- हा गुण राजामध्ये आहे.
 अ) चरता
 क) तेज
 ब) प्रखरता
 ड) प्रकाशत्व
13. ----- च्या अभावामुळे वेन राजा नष्ट झाला.
 अ) क्षमा
 क) विनय
 ब) पराक्रम
 ड) धन
14. ----- देवतांचा राजा आहे.
 अ) अमात्य
 क) राजा
 ब) सेनापती
 ड) इंद्र

प्र.2 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही 4)

16

1. दूत
2. स्वधर्म
3. धन्वदुर्ग
4. आसन
5. विग्रह
6. विनय

प्र.3 खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (कोणतेही 2)

12

1. खालील श्लोकाचे स्पष्टीकरण करा.
 नित्यमुद्यतदण्डः स्यान्नित्यं विवृतपौरुषः ।
 नित्यं संवृतसंवार्यो नित्यं छिद्रानुसारैः ॥
2. व्यूहाचे प्रकार स्पष्ट करा.
3. कामज व्यसने
4. श्रोत्रिय ब्राह्मण

प्र.4 दुर्गाचे महत्त्व व प्रकार स्पष्ट करा.

14

किंवा

दंडाचे स्वरूप सांगून दंडाचा वापर केल्यावर होणारे फायदे व वापर न केल्यास होणारे तोटे मनुस्मृती नुसार स्पष्ट करा.

प्र.5 राजाची दिनचर्या सविस्तर स्पष्ट करा.

14